

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, ve věci žalobce: **JUDr. Z. A.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16., Praha 1, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 53,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á**.
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í

Žalobou u Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) napadl žalobce (dále „stěžovatel“) kárné rozhodnutí žalované ze dne 17. 9. 2010, sp. zn. K 119/07, kterým mu bylo uloženo kárné opatření vyškrtnutí ze seznamu advokátů. Žalobu podal dne 22. 2. 2011, tedy v době, kdy ještě nebylo projednáno jeho odvolání ze dne 14. 1. 2011 proti uvedenému kárnému rozhodnutí. O tomto odvolání rozhodl odvolací orgán žalované teprve dne 29. 4. 2011, rozhodnutím sp. zn. K 119/2007, které žalobou napadené nebylo.

Usnesením ze dne 25. 3. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 20 byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku z žaloby ve výši 2000 Kč dle pol. 14a bod 2 písm a) sazebníku soudních poplatků (příloha zákona č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích). Na tuto výzvu reagoval stěžovatel návrhem na osvobození od soudních poplatků.

Rozsudkem ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 53, městský soud výrokem I. žádost stěžovatele o osvobození od soudních poplatků zamítl, výrokem II. žalobu proti rozhodnutí žalované odmítl a výrokem III. rozhodl o nákladech řízení. Výrok I. zdůvodnil ust. § 36 odst. 3 věta druhá zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“) ve znění platném do konce roku 2011, tedy odkazem na zjevnou bezdůvodnost návrhu na zrušení kárného rozhodnutí žalované, kterou odvodil z toho, že žaloba je dle § 68 písm. a) s. ř. s. nepřípustná, protože stěžovatel nevyčerpal řádné opravné prostředky proti prvostupňovému rozhodnutí žalované.

Stěžovatel poté kasační stížností ze dne 12. 10. 2011, doručenou městskému soudu 17. 10. 2011, napadl „*usnesení č. j. 11 Af 4/2011 - 53 ze dne 13. 6. 2011*“, v návrhu výroku ovšem uvedl, že podává kasační stížnost s návrhem, aby kasační soud v plném rozsahu zrušil „*usnesení č. j. 10 Af 37/2011 - 55 ze dne 10. 6. 2011*“. Stěžovatel byl usnesením městského soudu ze dne 10. 11. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 56, vyzván k odstranění vad kasační stížnosti, a to zejména k řádnému označení kasační stížností napadeného rozhodnutí, dále rozsahu a důvodů, pro které

je kasační stížnost podána, rovněž k uvedení, kdy mu bylo napadené rozhodnutí doručeno a k označení důkazů na podporu jeho ztvrzení. Na tuto výzvu reagoval stěžovatel podáním ze dne 14. 12. 2011, nazvaným doplnění kasační stížnosti, doručeným městskému soudu dne 21. 12. 2011, ve kterém specifikoval napadené rozhodnutí městského soudu jako „*usnesení č. j. 11 Af 4/2011 - 53 ze dne 13. 9. 2011*“, kterým městský soud rozhodl tak, že „*žádost žalobce na osvobození od placení soudního poplatku se zamítá a žaloba se odmítá*.“ V textu doplnění kasační stížnosti se stěžovatel k důvodům kasační stížnosti vyjadřuje velmi okrajově a ne zcela srozumitelně, namítá ovšem rozpor postupu soudu s ústavně zaručeným právem na spravedlivý proces, ovšem tuto úvahu zdůvodňuje nepřipadným závěrem, že soudní moc „*pobrdáním přirozenoprávními principy ústavního a mezinárodního práva*“ zapříčinila, že zákon se stává nástrojem zločinu. Především ovšem stěžovatel obsáhle formuluje představy o příčinách krize právního státu, protiústavnosti a neetickém jednání advokacie a uvádí i další spekulativní úvahy, které s jednoduchým meritem projednávané věci nemají žádnou souvislost.

Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti nejprve poukázala na nejasnosti v tom, které rozhodnutí stěžovatel vlastně kasační stížností napadl. Dále zdůraznila, že podáním ze dne 14. 12. 2011 stěžovatel doplnil kasační stížnost ze dne 12. 10. 2011, která však nebyla nijak zdůvodněna a také v doplnění není obsažena „*konkrétní kritika napadeného usnesení*“. Stěžovatel věnoval mnoho místa kritice postupu žalované, české a slovenské justice, policie, České republiky, avšak ke zdůvodnění konkrétních výhrad vůči jasně specifikovanému rozhodnutí, neuvedl nic. Žalovaná proto navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Posouzení Nejvyšším správním soudem

Podání stěžovatele vskutku vzbuzuje jisté pochybnosti o tom, které rozhodnutí vlastně napadá a v jakém rozsahu. Stěžovatel v tomto směru zmiňuje usnesení dvou čísel jednacích (11 Af 4/2011 - 53, 10 Af 37/2011 - 55). Tuto zmatečnou identifikaci zesiluje i fakt, že stěžovatel napadá „*usnesení*“, ačkoli z textu kasační stížnosti lze usuzovat na to, že napadá nejmeně jeden výrok „*rozsudků*“ městského soudu. Naproti tomu lze připustit, že žalobce opravdu mohl mít na mysli rozhodnutí, kterým mu městský soud nepřiznal osvobození od povinnosti platit soudní poplatky, tedy rozhodnutí, které by samo o sobě bylo vydáno jako usnesení. Takovému závěru zčásti nasvědčuje obsah kasační stížnosti i jejího doplnění, ve kterých žalobce uvádí, že jeho žádost o osvobození od soudních poplatků byla zamítnuta, přičemž odkazuje na správné datum rozhodnutí (13. 9. 2011), zatímco číslo jednacích uvádí nesprávně jen ve specifikaci agendy. Místo označení „Ad“ uvádí „Af“, ve zbytku je však číslo jednacích správné. Zároveň ovšem nelze odhlédnout ani od toho, že stěžovatel specifikoval napadené rozhodnutí městského soudu jako „*usnesení č. j. 11 Af 4/2011 - 53 ze dne 13. 9. 2011*“, kterým městský soud rozhodl tak, že „*žádost žalobce na osvobození od placení soudního poplatku se zamítá a žaloba se odmítá*“, tedy nelze zcela vyloučit i jiný rozsah napadení uvedeného rozhodnutí, třeba na výroky I. a II. Nejvyšší správní soud nicméně považuje za dostatečné uzavřít, že z obsahu žalobcova podání lze mít za to, že napadené rozhodnutí městského soudu je rozsudkem městského soudu ze dne 13. 9. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 53.

Nejvyšší správní soud posuzoval splnění podmínek řízení ve smyslu § 105 a § 106 s. ř. s. Stěžovatel je osobou s odpovídajícím právnickým vzděláním, kasační stížnost byla podána včas, tedy ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí - § 106 odst. 2 s. ř. s.

Stěžovatel byl usnesením městského soudu ze dne 10. 11. 2011, č. j. 11 Ad 4/2011 - 60 vyzván k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Proti tomuto usnesení podal rovněž kasační stížnost, projednávanou Nejvyšším správním soudem ve věci sp. zn. 3 Ad 5/2012. Na zaplacení soudního poplatku z kasační stížnosti stěžovatelem v nyní posuzované věci tento soud netrval již proto, že při odmítnutí kasační stížnosti by bylo třeba zaplacený soudní poplatek stěžovateli vrátit (§ 10 odst. 3 zákona o soudních poplatcích).

Nejvyšší správní soud se poté zabýval otázkou přípustnosti této kasační stížnosti dle § 102 a § 104 s. ř. s. Z hlediska § 102 a § 104 odst. 1 až 3 s. ř. s. nelze přípustnost kasační stížnosti zpochybnit. Vzhledem k povaze kasační stížnosti je však třeba posoudit možnost užití § 104 odst. 4 s. ř. s. Pokud by se kasační stížnost opírala výhradně o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 odst. 1 s. ř. s., případně by, ve vztahu k napadenému rozhodnutí, neobsahovala důvody žádné, bylo by třeba zvažovat nepřípustnost takové kasační stížnosti dle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti ani v jejím doplnění žádný kasační důvod dle § 103 odst. 1 neuvádí. To by ovšem samo o sobě netvořilo zásadní překážku jejího věcného projednání. Důvody kasační stížnosti je totiž třeba posuzovat podle jejich obsahu a nikoliv podle formálního označení. Podmínkou je, aby důvody byly svým obsahem podřaditelné některému z ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. – srovnej např. rozsudky tohoto soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47, nebo ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003 - 50. Obsah kasační stížnosti s důvody napadeného rozsudku souvisí opravdu velmi volně. Rozsáhlé úvahy stěžovatele na téma protiústavní situace v České republice, justici, policii či advokacii nemají s konkrétním důvodem nepřiznání osvobození od soudních poplatků žalobci (zjevná neúspěšnost žaloby proto, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky a správní žalobou napadl prvostupňové správní rozhodnutí) nic společného. Stěžovatel ovšem zpochybňuje postup městského soudu z hlediska principu spravedlivého procesu, byť k tomu užívá argumentaci na samém pokraji přijatelnosti, a v tom lze spatřovat důvod dle § 103 odst. 1 písm a) s. ř. s. Takto formulovanou kasační stížnost proto nakonec Nejvyšší správní soud považuje za přípustnou. Pro osud tohoto řízení to ovšem není podstatné.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, pokud stěžovatel v kasační stížnosti neuvede, z jakých konkrétních důvodů napadá rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje (§ 106 odst. 1 s. ř. s.), tyto vady neodstraní ani k výzvě soudu, a pro tento nedostatek nelze v řízení pokračovat, soud kasační stížnost odmítne (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2003, č. j. 2 Ads 29/2003 – 40, publ. pod č. 6/2003 Sb. NSS) dle § 37 odst. 5 s. ř. s.

Právě o takový případ se jedná v nyní posuzované věci. Stěžovateli byla doručena výzva k odstranění konkrétně uvedených vad jeho kasační stížnosti, a to s upozorněním na možnost odmítnutí kasační stížnosti dle § 37 odst. 5 s. ř. s., pokud k doplnění uvedeného podání nedojde. Stěžovatel sice reagoval doplněním kasační stížnosti, ve kterém však opět nenamítl nic konkrétního proti postupu či zdůvodnění rozsudku městského soudu, neuvedl, jakých pochybení se soud dopustil (ať již ve smyslu vad řízení, či v právních závěrech). Stěžovatelovy výtky zůstaly jen v rovině obecných spekulací o nezákonnosti a nespravedlnosti a míjejí se s důvody, pro které městský soud návrh stěžovatele na osvobození od soudních poplatků zamítl a žalobu odmítl.

Pokud lze stěžovatelovu argumentaci vyložit tak, že namítá podmiňování soudní ochrany základních práv občana zaplacením soudního poplatku („diskriminování poplatkovou povinností“) v rozporu s ústavním právem na soudní ochranu, pak k tomu Nejvyšší správní soud poznamenává, že takovou námitku považuje za nepřípadnou. Ostatně i podle judikatury Ústavního soudu platí, že „Úprava poplatkové povinnosti či osvobození od ní provedená zákonem České národní rady č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, představuje jeden ze základních momentů podmiňujících právo na soudní ochranu ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Stanovil-li totiž zákon i v tomto směru pevná pravidla umožňující přístup ke soudu také splněním v něm obsažených podmínek, potom tyto podmínky musí respektovat nejen ten, kdo se dovolává práva na soudní ochranu, ale také stát prostřednictvím orgánu soudní moci.“ – viz nálezn Ústavního soudu ze dne 3. 8. 1999, sp. zn. IV. ÚS 162/99.

Na základě zjištěných skutečností Nejvyšší správní soud konstatuje splnění důvodu dle § 37 odst. 5 s. ř. s. a kasační stížnost proto odmítá.

O nákladech řízení o kasační stížnosti tento soud rozhodl dle § 60 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2012

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu